

ARBETSLUST

Läraren Olle Johansson
håller ett öga på Abdishakur
Said's svetsteknik.

UTBILDNINGEN SOM LYCKAS DÄR ANDRA GÅR BET

HÄR HÅLLS LÅGAN VID LIV

*På Rinman Education i Hällefors
yrkesutbildar man framgångsrikt många
ensamkommande tonåringar. Nyckeln?
Ren och skär arbetsglädje!*

text LINA BJÖRK foto PER KNUTSSON

ARBETSLUST

De är mina får och jag deras herde – eller rättare sagt de är mina barn och jag är deras pappa. Läraren Kees Meijering säger det i skämtsamt ton, men det ligger ändå ett uns av sanning i. För barnen på Rinman Education är inte bara elever. De betyder något mer. Annars hade Kees inte svarat på deras sms och telefonsamtal på helgen, fyllt i blanketter till Skatteverket och Migrationsverket eller tjatat på företaget att de ska ta in en extra praktikant från hans skola. Men han gör det, för att han bryr sig. På riktigt.

För två år sedan tog Sverige emot fler flyktingar än någonsin. Några kommuner valde att ta ett större ansvar än andra. En av dem var Hällefors kommun, som byggde asylboenden och förläggningar. Det avspeglade sig också på ortens skolor. Den industritekniska skolan fick plötsligt elever från Syrien, Afghanistan, Irak och några afrikanska länder.

– En del har utvisningshot över sig. Vissa har inget personnummer, andra har svårt för språket och behöver lite extra peppning och stöd. Praktik och sommarjobb betyder så oerhört mycket för dem, de tar ingenting för givet om man jämför med svenska gymnasieelever, så vi tar oss den tiden, säger Olle Johansson, även han lärare på skolan.

Att ta sig tid innebär bland annat att gränsen mellan fritid och arbetstid inte är glasklar. Telefonen kan ringa även när klockans visare pekar på fritid. Det innebär också att ta några steg extra för elever man vet behöver en chans. Som eleven som kom som flykting för några år sedan med ett utvisningsbeslut hängande över sig. Lärarna hjälpte honom till ett sommarjobb på stålkoncernen Ovako. Och företaget gillade den hårt arbetande eleven, så han fick jobba extra på helger. I dag har han både uppehållstillstånd och en fast tjänst där.

– Vet vi att det är en bra person så ringer vi gärna ett extra samtal. Det är ett samhällsansvar, säger Stefan Molander, som är skolans vd.

Rinman Education har fått kalibrera om sig en del efter sina elever. Bland annat blev språket en utmaning. Skolan har tunga maskiner med svårästa manualer på svenska. För några veckor sedan kom dock oväntad hjälp i praktikanten Khaldown Akko, som kommer från Aleppo i Syrien. Han har studerat både mekanik och elektronik och hjälper nu elever med översättningar.

– Det är en bra miljö för att förstå vad industri i teori och praktik är. Jag älskar att känna maskinerna i

RINMAN EDUCATION

Stiftelsen har i dag 29 elever på fyra industritekniska inriktningar: Produkt och maskinteknik (CNC), processteknik, svetsteknik och drifts- och underhållsteknik. Förutom sina gymnasieklasser håller de i företagskurser inom till exempel kran- och truckutbildning. Man har även en yrkeskompetensutbildning. Rinman har kollektivavtal med Unionen.

»FÖR EN BRA PERSON RINGER VI GÄRNA ETT EXTRA SAMTAL – DET ÄR ETT SAMHÄLLSANSVAR«

handen. I framtiden kommer jag nog att vilja studera vidare, men just nu är jag precis där jag vill vara, säger Khaldown Akko.

Populariteten för det industritekniska gymnasieprogrammet vid skolan har varierat över åren, beroende på hur arbetsmarknaden för den lokala industrin har sett ut. Om man ser över en längre tidsperiod har dock det industritekniska programmet hört till de absolut populäraste gymnasieprogrammen för elever som har växt upp i Hällefors.

En utmaning har dock varit att många elever har ofullständiga betyg och i vissa fall en brokig bakgrund. Även bruksmentaliteten på orten kan vara på både gott och ont. De elever som har vuxit upp här kan se utbildningen antingen som en säkerhet för att få ett fast jobb eller som en räddningsplanka, där man hamnar om man inte vill flytta utsocknes.

– När det kommit skoltrötta elever hit har vi vänt dem. Vi visar att vi finns här varje dag och bryr oss om dem och deras problem och till slut öppnar de sig, säger läraren Lars Gunnarsson.

Det var industrin som skapade stiftelsen. Utbildningen är ett helägt dotterbolag till Ovako, Hällefors kommun och små företag och organisationer i östra Värmland. För att se till att knyta till sig kompetens har alla över 18 år på Rinman Education förtur till sommarjobb och anställning på stålkoncernen. Stiftelsen delar också ut stipendier till elever som fullgjort sin praktik och skött sig i skolan.

De senaste åren har alla elever som velat fått jobb, ibland har företaget till och med norpat dem före terminens slut.

– Det är ingen akademisk bana, men en språngbräda för att bli tekniker eller vad du vill. Det finns säkert hundra yrkesgrupper inom industrin, och man tjänar bra. Men det lever kvar många fördomar. Som att det är skitigt och tungt, som det var på 1800-talet, säger Lars Gunnarsson.

Många av lärarna har själva bakgrund inom industrin. De har ett stort nätverk av företag kopplade till sig och vet hur det är att jobba med kroppen. Att vara lärare är också påfrestande men på ett annat sätt.

– Förr när man gick hem efter en arbetsdag så var man fysiskt trött i kroppen. Nu är man trött i knoppen, för det surrar hela tiden, säger Kees Meijering och får medhåll av kollegan Olle Johansson.

Visst tar det tid, menar han. Och visst blir man trött och någonstans måste man hålla på lärarrollen. Men när man ser att någon kommer ur sitt skal och börjar jobba för en framtid, då är det värt det.

– Jag vet inte varför vi är så engagerade. Vi gillar nog bara vårt jobb! ●

Sammanhållningen på Rinman Education är stark och slutar inte när skoldagen är slut.

